

NOTA

Betreft: Samenvattend verslag van de plenaire zitting
- Brussel, 30 en 31 mei 2003

I. INLEIDING

De voorzitter gaf een korte inleiding bij de documenten die in de dagen voor de plenaire zitting aan de Conventieleden werden verstrekt. Voor het eerst beschikken de Conventieleden over een totaaloverzicht van de ontwerp-Grondwet met de delen I, II, III en IV en de preambule. De voorzitter deelde mee dat het Praesidium de oorspronkelijk ingediende teksten aandachtig heeft doorgenomen en op bepaalde punten heeft gewijzigd om rekening te houden met de door de Conventieleden ingediende amendementen. De voorzitter beschreef de belangrijkste wijzigingen die in de tekst van de artikelen zijn aangebracht.

Wat de instellingen betreft, is de tekst niet gewijzigd, omdat het Praesidium het, gezien het aantal opmerkingen van de Conventieleden bij de tekst en vooral de aard ervan, wenselijk achtte meer tijd te besteden aan het beraad over dit onderwerp.

Vervolgens presenteerde de voorzitter het werkprogramma van de Conventie voor de komende weken. Om zoveel mogelijk beoordelingselementen betreffende de institutionele vraagstukken te kunnen verzamelen, is het Praesidium overeengekomen dat de voorzitter en de twee vice-voorzitters op woensdag 4 juni overleg zullen plegen met elk van de samenstellende groepen van de Conventie. De plenaire zitting van 5 en 6 juni zal aan het debat over Deel I van de Grondwet (met uitzondering van de institutionele vraagstukken) gewijd worden, om het Praesidium de nodige aanwijzingen voor eventuele latere wijzigingen te geven.

II. DEBAT OVER DE ONTWERP-TEKSTEN BETREFFENDE NAUWERE SAMENWERKING (CONV 723/03)

Inleiding

De voorzitter herinnerde aan de voornaamste eigenschappen van het bij het Verdrag van Amsterdam in het leven geroepen en bij het Verdrag van Nice gewijzigde, maar nog nooit gebruikte mechanisme van de nauwere samenwerking.

De door het Praesidium ingediende ontwerp-artikelen strekken er voornamelijk toe de structuur en de redactie van de huidige bepalingen betreffende de nauwere samenwerking te vereenvoudigen. Het gaat om artikel 32 ter (in het Engels artikel 32 b), dat in de nieuwe nummering artikel I-43 is geworden. Andere bepalingen staan in deel III van de Grondwet, in de artikelen I tot en met P, die in de nieuwe nummering de artikelen III-318 tot en met III-325 zijn geworden.

Het Praesidium heeft tevens een aantal inhoudelijke wijzigingen voorgesteld die met name ten doel hebben de procedure voor initiatieven tot nauwere samenwerking te vergemakkelijken, en de rol van de Commissie bij het beheer van deze samenwerking te versterken. De voorwaarde inzake laatste instantie is enigszins verduidelijkt, en de minimumdrempel voor deelneming is op eenderde van de lidstaten vastgesteld, hetgeen spoort met de geest van het Verdrag van Nice, waarin deze op acht lidstaten was vastgesteld.

De verwijzing naar eventuele objectieve voorwaarden voor deelneming dient voorts om de discretionaire bevoegdheid van de Commissie of de Raad te beperken ten aanzien van aan hen gerichte verzoeken van lidstaten om deel te mogen nemen aan een nauwere samenwerking in een latere fase, hetgeen meer overeenstemt met het openheidsbeginsel.

De voorzitter stelde voor om, onder de ontvangen amendementen, het voorstel van een Conventielid tot opheffing van dit mechanisme niet in aanmerking te nemen. Hij benadrukte in dit verband de redenen waarom een dergelijk mechanisme in het leven is geroepen, namelijk een instrument in te stellen dat op de lange termijn nuttig kan zijn, met name om rekening te houden met de groeiende verscheidenheid van de lidstaten van de uitgebreide Unie. Dit mechanisme zou een groep lidstaten in staat moeten stellen veeleer binnen het kader van de Unie te handelen, en niet erbuiten, hetgeen in het belang van de Unie en al haar lidstaten zal zijn. Hij herinnerde in dit verband aan het open en inclusieve karakter van de nauwere samenwerking, die als een instrument voor geleidelijke integratie is bedoeld.

Wat de andere amendementen betreft, strekken sommige ertoe het gebruik van nauwere samenwerkingsvormen te vergemakkelijken, met name door verlaging van de minimumdrempel voor deelneming. De andere strekken er daarentegen toe weer uit te gaan van de teksten van het Verdrag van Nice. In het licht van de besprekingen van vandaag zullen de Conventieleden de gelegenheid hebben verdere amendementen in te dienen, zal het secretariaat een analyse maken en zal het Praesidium vervolgens de definitieve versie van de teksten opstellen.

o
o o

In het algemeen zijn de ontwerp-artikelen gunstig ontvangen (behalve door een Conventielid dat voorstelt alle bepalingen betreffende nauwere samenwerking te schrappen), in het bijzonder die betreffende de redactionele vereenvoudiging ervan. Het argument dat de ontwikkeling van samenwerkingsvormen tussen bepaalde lidstaten binnen het kader van de Unie in plaats van daarbuiten moet worden bevorderd, is dikwijls naar voren gebracht. Een ander argument voor dit instrument is het inclusieve karakter ervan, hoewel een paar Conventieleden erop aandringen dat de lidstaten vrij moeten kunnen kiezen om deel te nemen en zich zelfs moeten kunnen terugtrekken.

Talrijke Conventieleden onderstreepten niettemin dat nauwere samenwerking geen alternatief mag vormen voor de veralgemening van de stemming met gekwalificeerde meerderheid, in het bijzonder op het gebied van het GBVB, dat een prioriteit blijft.

Over de inhoud zijn verscheidene vragen gerezen.

Minimumdrempel voor deelneming:

Hierover lopen de meningen uiteen. Sommigen steunden het voorstel van het Praesidium om deze drempel vast te stellen op eenderde, anderen stelden voor deze drempel verder te verlagen, met name op het gebied van het EVDB, nog anderen terug te gaan naar het vaste cijfer van acht lidstaten, zoals in het Verdrag van Nice, nog weer anderen om deze drempel op te trekken tot de helft van het aantal lidstaten. Een Conventielid stelde voor geen drempel vast te stellen en er, naar gelang van het gebied, per geval over te beslissen volgens dezelfde procedure als voor de oorspronkelijke machtiging.

Procedure voor de oorspronkelijke machtiging:

Verscheidene Conventieleden spraken zich uit voor versoepeling van de procedure voor de oorspronkelijke machtiging en voor versterking van de rol van de Commissie. In het bijzonder zou de Commissie op eigen initiatief (behalve inzake GBVB) moeten kunnen voorstellen een nauwere samenwerking in te stellen, onafhankelijk van een voorafgaand formeel verzoek van bepaalde lidstaten. Inzake politieke samenwerking en justitiële samenwerking in strafzaken stelde een Conventielid echter voor dat de lidstaten die belangstelling hebben voor een nauwere samenwerking, de Raad daarom zouden kunnen verzoeken, onafhankelijk van een voorstel van de Commissie (en zonder instemming van het Europees Parlement), in het bijzonder voor de oprichting van het Europees parket.

Een aantal Conventieleden was echter voorstander van besluiten met eenparigheid van stemmen over nauwere samenwerking.

Nauwere samenwerking op GBVB-gebied:

Sommige Conventieleden toonden zich sceptisch over de mogelijkheid van nauwere samenwerking in het kader van het GBVB naast de uitvoering van een gemeenschappelijk optreden of standpunt, zoals bepaald in het Verdrag van Nice. Een aantal memoreerde het bestaan van het mechanisme van constructieve onthouding, dat reeds het vereiste soort flexibiliteit op dit gebied verschaft. Een aantal anderen wenste terug te keren tot het Verdrag van Nice wat de mogelijkheid betreft om een eventuele nauwere samenwerking voor te leggen aan de Europese Raad, die met eenparigheid van stemmen beslist.

Verscheidene Conventieleden onderstreepten echter dat de werkingssfeer van nauwere samenwerking in het kader van het GBVB niet mag worden beperkt, vooral indien de stemming met eenparigheid de regel blijft.

Nauwere samenwerking op EVDB-gebied:

Hierover zijn talrijke, uiteenlopende opmerkingen gemaakt.

Verscheidene Conventieleden hechtten hun goedkeuring aan de tekst van het Praesidium, die defensie niet uitsluit van de werkingssfeer van een nauwere samenwerking, maar waarvan de bepalingen niet zouden gelden voor de specifieke vormen van samenwerking waarin reeds is voorzien op dit gebied (zie artikelen I-40 en III-205 tot en met 209). Een aantal Conventieleden wil echter niet a priori uitsluiten dat de bepalingen over nauwere samenwerking ook gelden voor de instelling van een bureau voor bewapening (artikel III-207), terwijl anderen zouden willen dat alleen het algemene mechanisme van de nauwere samenwerking, omwille van zijn inclusievere karakter, voor defensie zou gelden, maar niet de specifieke samenwerkingsvormen op dit gebied (in het bijzonder de "gestructureerde" samenwerking, artikel III-208, en de wederzijdse defensie, artikel III-209).

Sommige Conventieleden zijn echter gekant tegen iedere vorm van flexibiliteit op het gebied van defensie, ongeacht of het om nauwere samenwerking gaat dan wel om andere specifieke vormen als bepaald in artikel I-40).

Openheidsbeginsel en voorwaarde voor deelneming:

Een aantal Conventieleden stelde zich terughoudend op ten aanzien van de eventuele voorwaarden voor deelneming, omdat zij vrezen dat zulks invloed zal hebben op het openheidsbeginsel. Anderen onderstreepten dan weer dat deze objectieve voorwaarden, die bij het begin van een nauwere samenwerking dezelfde zijn als op ieder later tijdstip, de discretionaire bevoegdheid ten aanzien van verzoeken om deelneming in een later stadium verminderen en derhalve het openheidsbeginsel versterken.

Sommige Conventieleden stelden voor in een "cohesieclausule" te voorzien om de lidstaten die wel willen deelnemen, maar dat niet onmiddellijk kunnen, te helpen.

III. DEBAT OVER DE ONTWERP-TEKSTEN BETREFFENDE ECONOMISCH BESTUUR

De voorzitter opende het debat met een presentatie van de tekst van de herziene artikelen over economisch bestuur. Deze waren opgesteld aan de hand van de conclusies van de Werkgroep

economisch bestuur, waarbij tevens rekening werd gehouden met het daaropvolgende debat in plenaire zitting van november 2002 en met aanbevelingen van de Werkgroep vereenvoudiging. De voorzitter verzocht de Conventie het belastingvraagstuk op te nemen in het debat, aangezien dat ook in de Werkgroep economisch bestuur was besproken.

Een groot aantal leden van de Conventie erkende dat de door het Praesidium voorgelegde ontwerp-artikelen een vooruitgang vertegenwoordigen ten opzichte van de huidige situatie, hoewel sommigen betreurden dat de teksten niet verder gaan. Een aantal onderstreepte dat de versterking van de bepalingen inzake coördinatie van het economisch beleid een essentieel onderdeel is van een goed functionerende Economische en Monetaire Unie. Een paar vonden de voorgestelde teksten te ambitieus, of op de rand van het aanvaardbare.

Een aantal Conventieleden verzocht specifiek om een grotere rol voor de Commissie en het Europees Parlement bij de coördinatie van het economisch beleid. Terwijl het voorstel om in het artikel over de procedure bij buitensporige tekorten de aanbeveling van de Commissie te vervangen door een voorstel, in ruime mate werd toegejuicht, wilden veel sprekers, deze bepaling ook opnemen in de procedures inzake de globale richtsnoeren voor het economisch beleid. Er werd ook verzocht om een grotere betrokkenheid van het Europees Parlement bij de uitwerking van de richtsnoeren, voornamelijk door deze instelling het recht te verlenen te worden geraadpleegd. Verscheidene leden waren echter tegen een uitbreiding van de rol van de Commissie en het Parlement op deze gebieden.

Een aantal sprekers was ingenomen met het voorgestelde protocol betreffende de Eurogroep, hoewel meerderen stelden dat dit niet echt noodzakelijk is. Een aantal wenste verder te gaan, hetzij door het oprichten van een formele "ECOFIN-eurozone", hetzij door het uitbreiden en verduidelijken van de omvang van de uitsluitende beslissingsbevoegdheid van de lidstaten binnen de eurozone. Enkele sprekers vonden het huidige voorstel in artikel III-86, lid 3, betreffende een beperkte uitbreiding van de beslissingsbevoegdheid van de landen van de eurozone, niet duidelijk genoeg. Volgens anderen zullen dergelijke wijzigingen geacht worden verdeeldheid te zaaien en moeten deze daarom worden vermeden.

Een aantal sprekers was hoogst ingenomen met de bepalingen over de externe vertegenwoordiging van de euro. Verscheidene onder hen verzochten echter in dit artikel expliciet te bepalen dat deze rol aan de Commissie moet toekomen. Er werd ook voorgesteld deze rol aan de voorzitter van de Eurogroep te geven.

Een spreker, die nadien gesteund werd door verscheidene anderen, verzocht om een vaste post waarin de bestaande functies van Commissielid verantwoordelijk voor economische en financiële zaken en voorzitter van de Raad ECOFIN worden gecombineerd.

Verscheidene sprekers verwezen naar deel I van de Grondwet. Een aantal stelde voor de tekst van artikel I-14 betreffende de coördinatie van het economisch beleid en het werkgelegenheidsbeleid te wijzigen, omdat deze nog steeds niet voldoende weergeeft dat het de lidstaten zijn die hun beleid coördineren. Anderen verlangen dat de tekst een beter evenwicht weerspiegelt tussen economisch en sociaal beleid.

Een aantal sprekers was ingenomen met het voorstel om de onafhankelijke status en de bestaande functies van de Europese Centrale Bank te handhaven. Een aantal wenste echter een verruiming van het mandaat van de ECB naar het voorbeeld van het mandaat van de Federal Reserve in de VS.

Met betrekking tot belastingen betreurde een aantal sprekers dat de voorgestelde tekst niet voorziet in een verdere uitbreiding van de besluitvorming met gekwalificeerde meerderheid. Een aantal toonde zich bezorgd over het feit dat de voorgestelde tekst zelfs een stap terug betekent ten opzichte van de bestaande bepalingen. Verscheidene sprekers onderstreepten echter dat iedere stap in de richting van BGM op dit gebied onaanvaardbaar is; voor een aantal onder hen was de ingediende tekst onaanvaardbaar; voor anderen was hij op de rand van het aanvaardbare.

De voorzitter rondde de discussie af door te onderstrepen dat in de door het Praesidium ingediende tekst zoveel mogelijk rekening is gehouden met de uiteenlopende opvattingen over de behandelde aangelegenheden, met inbegrip van de specifieke bepalingen die gelden voor de lidstaten binnen de Eurogroep. De tekst is echter zeker nog vatbaar voor verbetering en het Praesidium zal nagaan hoe dat kan gebeuren. Het zal ook de ontwerp-artikelen over belastingen opnieuw bezien, met inachtneming van de verschillende tijdens het debat geformuleerde standpunten. Het Praesidium zou het nuttig vinden bijdragen van de samenstellende groepen in ontvangst te mogen nemen als hulp bij dit en andere vraagstukken.

IV. DEBAT OVER DE ONTWERP-TEKSTEN BETREFFENDE DE EIGEN MIDDELEN EN DE BEGROTINGSPROCEDURE

Op de ontwerp-artikelen betreffende de financiën van de Unie in deel I en deel III van de Grondwet werd over het algemeen gunstig gereageerd, hoewel er op sommige punten enkele moeilijkheden blijven bestaan.

Over de door het Praesidium in artikel 39 voorgestelde begrotingsbeginselen lijkt ruime overeenstemming te bestaan. Enkele leden van de Conventie zouden het beginsel inzake goed financieel beheer en de controle daarop versterkt willen zien.

Met betrekking tot de procedure voor de aanneming van het stelsel van de eigen middelen zijn enkele leden van de Conventie tegen het verschil in procedure, als bepaald in artikel I-53, tussen het vaststellen van het maximum van de middelen en het creëren van nieuwe middelen enerzijds en de nadere voorschriften betreffende deze middelen anderzijds. Deze Conventieleden zouden de huidige procedure willen behouden voor het geheel. Voor andere leden van de Conventie moet verder worden gegaan en moet de eis inzake nationale bekrachtiging worden ingetrokken en moeten zelfs over alle maatregelen betreffende de middelen met gekwalificeerde meerderheid worden gestemd en moet de rol van het Europees Parlement in de procedure worden versterkt. Een aantal Conventieleden zou willen dat in de Grondwet wordt voorzien in de mogelijkheid om nieuwe middelen van fiscale aard te creëren. Anderen zijn daartegen.

Sommige sprekers zijn tegen de vermelding van het beginsel van toereikende middelen in artikel I-53. Anderen steunden deze vermelding en verzochten bovendien om de opneming van het begrip billijkheid in dit artikel.

Over de vastlegging van de financiële vooruitzichten - het "meerjarig financieel kader" - als dwingend kader voor de begrotingsdiscipline in de Grondwet, bestaat ruime overeenstemming. Niettemin is er nog een aantal meningsverschillen over de procedure. Sommige Conventieleden stellen de medebeslissingsprocedure voor. Een paar zijn echter van mening dat de Raad moet beslissen, en wel met eenparigheid van stemmen. Sommige Conventieleden zijn tegen het idee om het laatste jaar van het voorgaande financiële kader te verlengen ingeval het nieuwe financiële kader nog niet is goedgekeurd bij het verstrijken van het vorige.

Wat de jaarlijkse procedure betreft, lijkt over het opheffen van het verschil tussen verplichte en niet-verplichte uitgaven, overeenkomstig verscheidene bepalingen - vastlegging van het financiële kader in de Grondwet (artikel I-54) en bepaling van de juridisch verplichte uitgaven (III-315) - van de ontwerp-Grondwet, overeenstemming te bestaan. Het voorstel inzake de jaarlijkse procedure geniet ruime steun. Niettemin zou een aantal leden van de Conventie liever zien dat, ingeval de Raad en het Parlement het niet eens zijn, het laagste van de voorgestelde bedragen wordt opgevoerd in de begroting.

Een aantal sprekers wenste dat in specifieke procedurevoorschriften voor tot het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid wordt voorzien.

V. DEBAT OVER HET ONTWERP VAN DEEL II VAN DE GRONDWET

De opneming van het Handvest van de grondrechten en de preambule daarvan in deel II van de Grondwet kreeg ruime steun van de Conventieleden, hoewel het Handvest volgens sommigen bij voorkeur het eerste deel zou moeten vormen en het volgens anderen in een aan het verdrag gehecht protocol zou moeten worden opgenomen.

Verscheidene Conventieleden beschouwen de aanpassingen, door Werkgroep II, van de horizontale slotclausules van het Handvest, en de actualisering van de toelichtingen van het Praesidium als een essentiële voorwaarde om te kunnen aanvaarden dat er een juridische waarde aan wordt verleend. Sommigen zouden ook een juridische waarde willen verlenen aan de toelichtingen zelf, of er tenminste uitdrukkelijk naar verwijzen in de tekst van de Grondwet. De heer Vitorino, voorzitter van de Werkgroep Handvest, deelde mee dat momenteel wordt gewerkt aan de actualisering van de toelichtingen bij het Handvest.

VI. DEBAT OVER DE ONTWERP-ARTIKELEN VAN DEEL III VAN DE GRONDWET

Verscheidene Conventieleden spraken de wens uit om bepaalde punten in deel III grondiger te kunnen bestuderen, met name op een meer technisch vlak. De belangrijkste punten die tijdens dit eerste debat aan de orde werden gesteld, zijn de volgende:

Uitbreiding van de stemming met gekwalificeerde meerderheid

Een van de belangrijkste onderwerpen die werden besproken, is de uitbreiding van de stemming met gekwalificeerde meerderheid. Een groot aantal leden van de Conventie was van oordeel dat de tot nu toe doorgevoerde uitbreiding niet volstaat, waarbij sommigen aangaven dat slechts voor een strikt beperkt aantal uitzonderlijke gevallen eenparigheid vereist zou mogen zijn.

Anderen wezen op de noodzaak om de eenparigheid te handhaven op bepaalde beleidsterreinen, voornamelijk op fiscaal en sociaal gebied. In dit verband stelde een aantal leden voor eenparigheid te vervangen door stemming met versterkte gekwalificeerde meerderheid.

Wat de handelspolitiek betreft, benadrukten bepaalde Conventieleden dat moet worden voorzien in onderhandeling over en sluiting van overeenkomsten op het gebied van culturele en audiovisuele diensten en diensten inzake onderwijs en volksgezondheid, met eenparigheid van stemmen.

Anderen steunden het voorstel van het Praesidium en onderstreepten dat, indien de uitgebreide Unie doeltreffend wil onderhandelen, de besluiten met gekwalificeerde meerderheid moeten worden genomen.

Een aantal Conventieleden betreurde de handhaving van de eenparigheid als algemene regel voor besluiten op GBVB-gebied. Volgens hen verzwakt de eenparigheid het vermogen van de Unie om zich uit te spreken en op te treden op het internationale toneel. Deze Conventieleden zouden willen dat de stemming met gekwalificeerde meerderheid de algemene regel wordt, waarbij in een vrijwaringsclausule zou worden voorzien om te voorkomen dat een lidstaat waarvan de vitale belangen op het spel staan, in een minderheidspositie wordt geplaatst. Andere leden van de Conventie trokken niet de algemene regel van de eenparigheid in twijfel, maar pleitten toch voor uitbreiding van het aantal gevallen waarin de Raad, in afwijking van de algemene regel, besluiten met gekwalificeerde meerderheid kan aannemen; met name wanneer de Raad besluit op gezamenlijk voorstel van de minister van Buitenlandse Zaken en de Commissie, wanneer hij besluiten betreffende beperkende maatregelen aanneemt, en wanneer hij besluiten inzake GBVB-acties beneden een bepaalde financiële drempel aanneemt. Voor andere Conventieleden zijn de voorstellen van het Praesidium over de besluitvormingsprocedure op GBVB-gebied voldoende en is het op basis van de bepalingen van artikel III-196, lid 3, mogelijk naar de gekwalificeerde meerderheid over te schakelen zonder dat het Verdrag moet worden gewijzigd.

Ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid

Over de bepalingen betreffende de ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid spraken de Conventieleden eerder positief. Sommigen onder hen vonden het echter nog moeilijk om het gebruik van de gewone wetgevingsprocedure te aanvaarden voor de vaststelling van minimumregels inzake de strafprocedure. Verscheidene Conventieleden gaven met betrekking tot artikel III-161 over immigratie ook te kennen dat zij de eenparigheidsregel toegepast willen zien op

de toegang tot de arbeidsmarkt (en dus tot de sociale zekerheid) voor onderdanen van derde landen die legaal op het grondgebied van de Unie verblijven. Sommige Conventieleden waren het niet eens met de bepaling betreffende de oprichting van een Europees parket op basis van Eurojust. Anderen vonden echter dat deze laatste bepaling niet ver genoeg gaat en dat de weg moet worden geopend naar een nauwere samenwerking volgens minder strikte voorschriften dan voor de nauwere samenwerking in het algemeen.

Bepaalde Conventieleden waren opgetogen over de toepassing van de eenparigheidsregel op het familierecht, de afschaffing van de gewone wetgevingsprocedure voor de ouderlijke verantwoordelijkheid en de bepaling betreffende de mogelijkheid om met eenparigheid van stemmen te bepalen over welke aspecten van het familierecht met grensoverschrijdende gevolgen besluiten kunnen worden aangenomen volgens de gewone wetgevingsprocedure.

Defensie

Met betrekking tot het defensiebeleid stond een aantal Conventieleden terughoudend tegenover de opneming in de Grondwet van een mogelijkheid tot gestructureerde samenwerking inzake grote militaire vermogens met het oog op de meest veeleisende missies, omdat zij vinden dat het karakter ervan opener zou moeten zijn. Enkele anderen waren er geen voorstander van dat in de tekst van de bepalingen betreffende de gestructureerde samenwerking de verklaring is vervangen door het protocol. De mogelijkheid van een nauwere samenwerking inzake wederzijdse defensie stuitte ook op bedenkingen. Sommige Conventieleden waren echter opgetogen over de opneming van dergelijke bepalingen in de Grondwet.

Verscheidene sprekers uitten hun voldoening over de uitbreiding van de werkingssfeer van de solidariteitsclausule door het Praesidium; enkelen willen deze nog verder uitbreiden, bijvoorbeeld tot dagelijkse ongevallen. Anderen betwijfelden de noodzaak van de opneming van de clausule in de Grondwet.

Diensten van algemeen belang

Verscheidene Conventieleden spraken de wens uit van een openlijker erkenning van het belang van de diensten van algemeen belang, waarbij sommigen een rechtsgrondslag wensten om deze te

bevorderen. Bepaalde Conventieleden verduidelijkten in dit verband dat deze erkenning de overheid geenszins verhindert om het beheer van die diensten aan de particuliere sector toe te vertrouwen.

Nieuwe rechtsgrondslagen

De ontwerpen van nieuwe rechtsgrondslagen die voortvloeien uit de titel over de bevoegdheden van deel I van de Grondwet, zijn over het algemeen gunstig onthaald. Het gaat om de rechtsgrondslagen betreffende sport, energie, civiele bescherming, intellectuele eigendom, administratieve samenwerking en ruimte-onderzoek. Er is een aantal voorbehouden gemaakt met betrekking tot de rechtsgrondslag voor energie. Er werden tevens andere aanvullende rechtsgrondslagen voorgesteld, bijvoorbeeld voor grensoverschrijdende samenwerking, en voor het statuut van de Europese vennootschap.

Euratom

Wat het Euratom-Verdrag betreft, deelden bepaalde Conventieleden mee dat zij zich niet kunnen aansluiten bij het voorstel van het Praesidium om het Euratom-Verdrag in zijn huidige vorm over te nemen en alleen de institutionele en financiële bepalingen ervan aan te passen. Zij wensten dat dit Verdrag grondig wordt gewijzigd en aangepast aan de huidige situatie door met name in de gewone wetgevingsprocedure te voorzien. Andere Conventieleden achtten het niet realistisch het Euratom-Verdrag grondig te herzien. Sommigen opperden het idee om te voorzien in een rendez-vous-clausule om het Euratom-Verdrag te wijzigen, of ook nog in een "sunset-clausule" volgens welke het Verdrag op een vastgestelde datum zou verstrijken.

Overige institutionele kwesties

Verscheidene Conventieleden stelden voor de rechtstreekse toegang van de burgers tot het Hof van Justitie (art. III-266) te verbeteren, alsook de rechtsbescherming te versterken op GBVB-gebied en inzake asiel (noodprocedures).

Een Conventielid stelde dat in de Grondwet moet worden aangegeven in welke uitzonderlijke gevallen de Raad, en niet de Commissie, uitvoeringsverordeningen aanneemt, alsook welke regelgevende bevoegdheid de Commissie heeft met betrekking tot groepsvrijstellingen.

o
o o

De voorzitter bevestigde aan de Conventieleden zijn voornemen om overleg te organiseren met de "samenstellende groepen". Dit overleg zal plaatsvinden op woensdag 4 juni, om 9.30 uur met de vertegenwoordigers van de Nationale Parlementen, om 15.00 uur met de vertegenwoordigers van de regeringen, om 17.00 uur met de vertegenwoordigers van het Europees Parlement en om 19.00 uur met de vertegenwoordigers van de Commissie.

Session plénière vendredi 30 et samedi 31 mai 2003

LISTE DES ORATEURS

suivant l'ordre des interventions

Vendredi 30 mai (11h00)

1. Débat sur les projets de textes concernant les coopérations renforcées (CONV 723/03).

1. M. Pierre LEQUILLER - France (Parlement)
2. M. Jozef OLEKSY - Pologne (Parlement)
3. Mme Lena HJELM-WALLEN - Suède (Gouvernement)
4. M. Andrew DUFF - Parlement européen
5. Mme Marietta GIANNAKOU - Grèce (Parlement)
6. M. Jari VILÉN - Finlande (Parlement)
7. M. Marco FOLLINI - Italie (Parlement)
8. M. Frans TIMMERMANS - Pays Bas (Parlement)
9. M. Peter SKAARUP - Danemark (Parlement)

(Carton bleu : Voggenhuber)

10. M. Jens-Peter BONDE - Parlement européen
11. M. Peter HAIN - Royaume Uni (Gouvernement)
12. M. Jelko KACIN - Slovénie (Parlement)
13. M. Kimmo KILJUNEN - Finlande (Parlement)
14. M. Michael FRENDO - Malte (Parlement)
15. M. Hubert HAENEL - France (Parlement)
16. M. René van der LINDEN - Pays Bas (Parlement)
17. M. Dick ROCHE - Irlande (Gouvernement)
18. M. Paraskevas AVGERINOS - Grèce (Parlement)
19. Mme Teija TIILIKAINEN - Finlande (Gouvernement)
20. M. Jan ZAHRADIL - Rép. Tchèque (Parlement)
21. M. Edmund WITTBRODT - Pologne (Parlement)
22. M. Proinsias DE ROSSA - Irlande (Parlement)
23. M. Rytis MARTIKONIS - Lituanie (Gouvernement)
24. M. Göran LENNMARKER - Suède (Parlement)
25. M. Alexandru ATHANASIU - Roumanie (Parlement)
26. M. Eugen BÖSCH - Autriche (Parlement)
27. M. Tunne KELAM - Estonie (Parlement)
28. Mme Sandra KALNIETE - Lettonie (Gouvernement)
29. M. Joschka FISCHER - Allemagne (Gouvernement)

(Cartons bleus : Dini, Voggenhuber)

30. M. Vytenis ANDRIUKAITIS - Lituanie (Parlement)
31. M. Luis MARINHO - Parlement européen
32. Mme Eduarda AZEVEDO - Portugal (Parlement)
33. M. Michel BARNIER - Commission
34. M. Josef ZIELENIEC - Rép. Tchèque (Parlement)
35. M. Ernani LOPES - Portugal (Gouvernement)

SUPPLÉANTS

- 36. M. Pierre CHEVALIER - Belgique (Gouvernement)
 - 37. M. Adrian SEVERIN - Roumanie (Parlement)
 - 38. Mme Pascale ANDREANI - France (Gouvernement)
 - 39. M. Peter GOTTFRIED - Hongrie (Gouvernement)
 - 40. Mme Pervenche BERES - Parlement européen
- (Carton bleu : Vitorino)

- * suppléant M. Michel
- * suppléant M. Hasotti
- * suppléante M. de VILLEPIN
- *suppléant M. Balázs
- * suppléante M. Duhamel

Vendredi 30 mai (15h00)

2. Débat sur les projets de textes concernant **- la gouvernance économique et** **- les ressources propres et la procédure budgétaire** **(CONV 724/03, CONV 725/03, CONV 727/03)**

- 1. M. Lamberto DINI - Italie (Parlement)
 - 2. M. René van der LINDEN - Pays Bas (Parlement)
 - 3. M. Hannes FARNLEITNER - Autriche (Gouvernement)
 - 4. M. Jürgen MEYER - Allemagne (Parlement)
 - 5. M. Jelko KACIN - Slovénie (Parlement)
 - 6. M. Michel BARNIER - Commission
 - 7. M. Andrew DUFF - Parlement européen
 - 8. M. Gijs DE VRIES - Pays Bas (Gouvernement)
 - 9. M. Sören LEKBERG - Suède (Parlement)
 - 10. M. Caspar EINEM - Autriche (Parlement)
 - 11. M. Ben FAYOT - Luxembourg (Parlement)
 - 12. Mme Teija TIILIKAINEN - Finlande (Gouvernement)
 - 13. M. Alain LAMASSOURE - Parlement européen
 - 14. M. Gianfranco FINI - Italie (Gouvernement)
- (Cartons bleus : Kauppi, Katiforis, Kauffman, Bonde, Mendez de Vigo)
- 15. M. Josep BORRELL - Espagne (Parlement)
 - 16. M. Proinsias DE ROSSA - Irlande (Parlement)
 - 17. M. Ernani LOPES - Portugal (Gouvernement)
 - 18. Mme Sandra KALNIETE - Lettonie (Gouvernement)
 - 19. M. Pierre LEQUILLER - France (Parlement)
 - 20. M. Erwin TEUFEL - Allemagne (Parlement)
 - 21. M. Jens-Peter BONDE - Parlement européen
 - 22. M. Peter HAIN - Royaume Uni (Gouvernement)
 - 23. Mme Hanja MAIJ-WEGGEN - Parlement européen
- (Cartons bleus : Dastis, Wuermeling, Duff)
- 24. M. Dick ROCHE - Irlande (Gouvernement)
 - 25. M. Klaus HAENSCH - Parlement européen
 - 26. M. Rein LANG - Estonie(Parlement)
 - 27. Mme Cristiana MUSCARDINI - Parlement européen
 - 28. M. Kimmo KILJUNEN - Finlande (Parlement)
 - 29. M. Göran LENNMARKER - Suède (Parlement)
 - 30. M. Vytenis ANDRIUKAITIS - Lituanie (Parlement)

31. Mme Linda McAVAN - Parlement européen
 32. Mme Hildegard PUWAK - Roumanie (Gouvernement)
 33. M. Jan FIGEL - Rép. Slovaque (Parlement)
 34. Mme Anne VAN LANCKER - Parlement européen
 35. Mme Danuta HÜBNER - Pologne (Gouvernement)
 36. M. Alberto COSTA - Portugal (Parlement)
 37. M. Jari VILÉN - Finlande (Parlement)
 38. M. John BRUTON - Irlande (Parlement)
- Cartons bleus : Duff, Roche, Van Lancker, MacCormick, Barnier)*

SUPPLÉANTS

39. M. David O'SULLIVAN - Commission	* suppléant M. Vitorino
40. M. Hans-Martin BURY - Allemagne (Gouvernement)	* suppléant M. Fischer
41. Lord TOMLISON - Royaume Uni (Parlement)	* suppléant Mme Stuart
<i>(Cartons bleus : Christophersen, de Vries, Duhamel)</i>	
42. M. Pierre CHEVALIER - Belgique (Gouvernement)	* suppléant M. Michel
43. M. Carlos CARNERO - Parlement européen	* suppléant M. Marinho
44. Mme Lenka ROVNA - Rép. Tchèque (Gouvernement)	* suppléante M. Kohout
45. Mme Pervenche BERES - Parlement européen	* suppléante M. Duhamel
46. M. Adrian SEVERIN - Roumanie (Parlement)	* suppléant M. Hasotti
47. Mme Pascale ANDREANI - France (Gouvernement)	* suppléante M. De Villepin
48. M. Valdo SPINI - Italie (Parlement)	* suppléant M. Follini
49. M. Henrik HOLOLEI - Estonie (Gouvernement)	* suppléant M. Meri
50. M. Antonio NAZARE PEREIRA - Portugal (Parlement)	* suppléant Mme Azevedo
- (Cartons bleus : Barnier, Fayot, Kiljunen, Lenmarker, Van Lancker)*

OBSERVATEURS

M. Emilio GABAGLIO - Partenaires sociaux

Samedi 31 mai

3. Débat sur le projet des parties II et III de la Constitution (CONV 725/03, CONV 726/03, CONV 727/03)

1. M. Hannes FARNLEITNER - Autriche (Gouvernement)
 2. M. Jan FIGEL - Rép. Slovaque (Parlement)
 3. Mme Anne VAN LANCKER - Parlement européen
 4. M. Göran LENNMARKER - Suède (Parlement)
 5. M. Ernani LOPES - Portugal (Gouvernement)
 6. M. Kimmo KILJUNEN - Finlande (Parlement)
 7. M. Antonio TAJANI - Parlement européen
 8. M. Antonio VITORINO - Commission
 9. M. Sören LEKBERG - Suède (Parlement)
 10. Mme Teija TIILIKAINEN - Finlande (Gouvernement)
 11. M. Pierre LEQUILLER - France (Parlement)
 12. M. Dick ROCHE - Irlande (Gouvernement)
 13. M. Hubert HAENEL - France (Parlement)
- (Cartons bleus : Voggenhuber, Fayot, Hain, Rack, Paciotti, Vitorino)*
14. M. Andrew DUFF - Parlement européen
 15. M. Pierre CHEVALLIER - Belgique (Gouvernement)

16. M. Jürgen MEYER - Allemagne (Parlement)
17. M. Peter HAIN - Royaume Uni (Gouvernement)
18. M. Olivier DUHAMEL - Parlement européen
19. M. Michel BARNIER - Commission
20. M. Aloiz PETERLE - Slovénie (Parlement)
21. Mme Hanja MAIJ-WEGGEN - Parlement européen
22. M. Proinsias DE ROSSA - Irlande (Parlement)
23. M. Gianfranco FINI - Italie (Gouvernement)
24. M. Caspar EINEM - Autriche (Parlement)
25. M. Jelko KACIN - Slovénie (Parlement)
26. M. Elmar BROK - Parlement européen
27. Mme Sandra KALNIETE - Lettonie (Gouvernement)
- (Cartons bleus : Beres, Kvist, Carey, Lenmarker, Van der Linden, Barnier, Maij-Weggen, Roche, Van Lancker, Thorning Schmidt, Gormley, Bruton)*
28. M. Vytenis ANDRIUKAITIS - Lituanie (Parlement)
29. M. Erwin TEUFEL - Allemagne (Parlement)
30. M. Alain LAMASSOURE - Parlement européen
31. M. Peter SERRACINO-INGLOTT - Malte (Gouvernement)
32. M. Panayiotis DEMETRIOU - Chypre (Parlement)
33. M. Lamberto DINI - Italie (Parlement)
34. M. Ben FAYOT - Luxembourg (Parlement)
35. M. Jan ZAHRADIL - Rép. Tchèque (Parlement)
36. M. Gijs DE VRIES - Pays Bas (Gouvernement)
37. Mme Eduarda AZEVEDO - Portugal (Parlement)
38. Mme Hildegard PUWAK - Roumanie (Gouvernement)
39. Mme Sylvia-Yvonne KAUFMANN - Parlement européen

SUPPLEANTS

40. M. Adrian SEVERIN - Roumanie (Parlement) 41. M. Diego LOPEZ GARRIDO - Espagne (Parlement) 42. Mme Pascale ANDREANI - France (Gouvernement) 43. M. Hans-Martin BURY - Allemagne (Gouvernement) 44. Mme Elena PACIOTTI - Parlement européen 45. Mme Maria BERGER - Parlement européen 46. M. Valdo SPINI - Italie (Parlement) 47. M. Joachim WUERMEILING - Parlement européen 48. M. Eduard MAINONI - Autriche (Parlement) 49. Mme. Marta FOGLER - Pologne (Parlement) 50. M. William ABITBOL - Parlement européen 51. M. Istvan SZENT-IVANY - Hongrie (Parlement) 52. M. Esko HELLE - Finlande (Parlement) <i>(Carton bleu : Lennmarker, De Rossa, Cisneros, Vilen)</i>	* suppléant M. Hasotti * suppléant M. Borrell * suppléante M. De Villepin * suppléant M. Fischer * suppléante Mme McAvan * suppléante M. Hänsch * suppléant M. Follini * suppléant de M. Kirkhope * suppléant M. Bösch * suppléante M. Oleksy * suppléant M. Bonde * suppléant M. Vastagh * suppléant M. Vilén

OBSERVATEURS

- M. Emilio GABAGLIO - Partenaires sociaux
M. Josef CHABERT - Comité des régions
(Carton bleu : McLennan, Dybkjaer, Wagener, Bonde)